

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา
ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
Participation in Educational Management of Teachers in Developing Children
with Intellectual Disability at Prachuap Khiri Khan Special Education Center

กุมารี สัตย์ธัญญากุล*, มณฑา จำปาเหลือง**
Kumaree Satthanyakun*, Montha Champalueng**
มหาวิทยาลัยราชภัฏเพชรบุรี
Phetchaburi Rajabhat University

Received: May 6, 2022 Revised: February 14, 2024 Accepted: April 22, 2024

บทคัดย่อ

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูจึงมีความสำคัญในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เนื่องจากครูผู้สอนเป็นผู้ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะทราบปัญหาการเรียนรู้ของเด็กมากที่สุดได้ วัตถุประสงค์ของการวิจัยในครั้งนี้เพื่อศึกษา 1) ศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 2) เพื่อศึกษาผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ กลุ่มตัวอย่างในการศึกษาครั้งนี้ คือ ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 7 คน ได้จากการเลือกแบบเจาะจง และ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 10-13 ปี ที่มีระดับพัฒนาการ 3 ปี 6 เดือน และระดับสติปัญญา (IQ) 75 ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน ได้มาจากการเลือกแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ แผนการสอนรายบุคคล แบบประเมินพัฒนาการด้านสติปัญญา 2 ชุด จำนวน 10 ข้อ แบบสอบถาม แบบสัมภาษณ์ และการสนทนากลุ่ม สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงปริมาณ คือ ค่าเฉลี่ยส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัยพบว่า

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้วิจัยและครูร่วมกันสนทนากลุ่มและตอบแบบสัมภาษณ์ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน วิธีการวัดประเมิน องค์ความรู้ในการจัดทำแผนการสอนรายบุคคล การพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม พบว่าครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยครูได้เข้าประชุมสนทนากลุ่ม ได้แผนการสอนรายบุคคล จำนวน 16 แผน เป็นแผนการสอนพัฒนาการใช้ภาษา จำนวน 8 แผน และด้านการคิดรวบยอด จำนวน 8 แผน 3) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ พบว่าครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก ครูและผู้วิจัยได้ทำการสอนตามองค์ประกอบของแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และ 4) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล พบว่า ครูได้นำแผน การสอนกิจกรรมการสอนและผลการวิจัย มาทำการประเมินผล การพัฒนามีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน และวัดผลประเมินผลมีส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05

ข้อค้นพบจากการวิจัย คือ กระบวนการมีส่วนร่วมมีความสำคัญต่อการจัดการเรียนการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การสอนตามแผนการสอนรายบุคคลที่กำหนดร่วมกัน ดังนั้น ครูผู้สอนควรให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาเพื่อร่วมกันระดมความคิด เสนอปัญหา เสนอการแก้ปัญหา และนำมาปฏิบัติการร่วมกันภายในสถานศึกษาอย่างเป็นระบบ

คำสำคัญ: การมีส่วนร่วม, เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา, การใช้ภาษา, การคิดรวบยอด

Abstract

Teachers' participation in educational management is important for developing children with intellectual disability because teachers closely take care of children, knowing children's learning problems the most. The objectives of this research were to study: 1) teachers' participation in educational management in developing children with intellectual disability at Prachuap Khiri Khan Special Education Center, and 2) the outcomes on developing children with intellectual disability at Prachuap Khiri Khan Provincial Special Education Center. The samples for this study, selected by purposive sampling method, were seven teachers taking care of children with intellectual disability, and eight children with intellectual disability at Prachuap Khiri Khan Special Education Center, 10-13 years of age, with developmental level at 3 years 6 months and Intelligence Quotient (IQ) at 75. The research tools were the individual lesson plans, 2 sets of 10 items of intellectual development assessment, a questionnaire, an interview form, and a focus group discussion. The quantitative data were analyzed by using mean, standard deviation, and t-test, and content analysis was used for analyzing qualitative data.

The research results were as follows:

1. The teacher's participation in educational management in developing children with intellectual disability at Prachuap Khiri Khan Special Education Center consisted of 4 steps: 1) Participation in thinking, studying, and researching, was overall at a high level. The researcher and the teachers joining a group discussion and responding the interview, had got knowledge on teaching techniques, measurement and evaluation method, individual lesson plan preparation, and development on intelligence, language proficiency, and conceptual thinking ability, 2) Participation in planning, and setting policy and activities was at a high level. The teachers attended a group discussion, preparing 16 individual lesson plans: 8 teaching plans for language development, and 8 conceptual thinking plans, 3) Participation in decision-making and practice steps was at a high level. The teachers and researchers taught according to the components of the individual lesson plans for children with intellectual disability at Prachuap Khiri Khan Special Education Center, and 4) Participation in controlling, monitoring, and evaluating steps was overall at a high level. The teachers

applied teaching plans, teaching activities, and research results in evaluating the development, participating in internal supervision, and measuring and evaluating the participation.

2. The development outcomes revealed that language proficiency and conceptual thinking ability of children with intellectual disability after learning were higher than those before with statistical significance at the 0.05 level

The research finding revealed that participatory process was important for teaching and learning management for children with intellectual disability by teaching according to the individual lesson plans having been set together. The teachers should, therefore, take participation seriously in educational management in order to cooperatively brainstorm, propose problems, propose solutions, and systematically implement together in schools.

Keywords: Participation, children with intellectual disability, language proficiency, conceptual thinking

บทนำ

ท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงในโลกปัจจุบัน มีการเปลี่ยนแปลงทั้งด้านสังคม วัฒนธรรม เศรษฐกิจ การเมืองการปกครอง วิทยาศาสตร์ เทคโนโลยี และการสื่อสาร ที่เป็นไปอย่างรวดเร็ว การศึกษายังคงเป็นกลไกสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตมนุษย์และการพัฒนาประเทศที่เชื่อมโยงกันทั่วโลก เพื่อให้สามารถดำรงชีวิตท่ามกลางการเปลี่ยนแปลงนี้ได้อย่างยั่งยืน (พาติฮอร์ เดเบาะ, 2562) การศึกษาเป็นปัจจัยสำคัญในการพัฒนาคุณภาพชีวิตของมนุษย์ ปัจจุบันการสร้างบุคคลให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ต้องมีการพัฒนาทุกด้านทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ดังนั้นแนวทางการจัดการการปฏิรูปการศึกษาของ โดยมีจุดหมายสำคัญคือการพัฒนาคนไทยให้ได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงมีคุณภาพเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข และสามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต ดังนั้นรัฐบาล จึงพยายามทุ่มเททรัพยากรปัจจัยให้เด็กและเยาวชนทุกคนมีสิทธิได้รับการศึกษาอย่างทั่วถึงและมีคุณภาพเป็นคนดี คนเก่ง มีความสุข สามารถเรียนรู้อย่างต่อเนื่องตลอดชีวิต เพราะการศึกษาคือปัจจัยพื้นฐานการบรรลุถึงสังคมแห่งความเท่าเทียมกัน ต้องเริ่มจากการปฏิบัติที่ไม่เลือกปฏิบัติ เพราะจะเป็นผลให้เกิดความเท่าเทียมกันของคนในสังคม (พัชรา เชื้อประดิษฐ์, 2556)

สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษมีการดำเนินการจัดทำแนวทางการให้บริการช่วยเหลือ ระยะแรกเริ่มและพัฒนาศักยภาพสำหรับบุคคลที่มีความบกพร่องทางการศึกษาของศูนย์การศึกษา พิเศษมาเป็นระยะเวลาหนึ่งแล้ว แต่พบว่าการดำเนินการดังกล่าวยังขาดความเป็นเอกภาพ จึงมีความ จำเป็นที่จะต้องพัฒนาหลักสูตรการจัดการศึกษา การบริการที่เหมาะสมและมีคุณภาพ เพื่อให้ สอดคล้องกับสถานการณ์ปัจจุบันและนโยบายการพัฒนาคุณภาพการศึกษาศูนย์การศึกษาพิเศษสู่ระบบประกันคุณภาพการศึกษา เน้นการพัฒนาเด็ก โดยยึดหลักความเท่าเทียม ความเสมอภาค ความแตกต่างระหว่างบุคคล รวมทั้งการมีส่วนร่วมของครอบครัว คณะสหวิชาชีพ สถานศึกษา ชุมชน และผู้เกี่ยวข้องกับการพัฒนาเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ดังนั้น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงพัฒนาหลักสูตรการให้บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มสำหรับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ศูนย์การศึกษาพิเศษ พุทธศักราช 2556 ขึ้น เพื่อให้ศูนย์การศึกษาพิเศษใช้เป็นหลักสูตรสถานศึกษา และปรับใช้ให้เหมาะสมกับบริบทของแต่ละพื้นที่ ตาม

ประเภท ระดับความพิการและศักยภาพ เพื่อให้เด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ สามารถพึ่งพาตนเองได้ และมีคุณภาพชีวิตที่ดีขึ้น (สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ, 2556)

ศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์เป็นสถานศึกษาหนึ่งที่มีการจัดการศึกษาพิเศษให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ โดยมีบทบาทหน้าที่อันได้แก่ 1. จัดและส่งเสริมสนับสนุนการศึกษาในลักษณะศูนย์บริการช่วยเหลือระยะเริ่ม (Early Intervention: EI) และเตรียมความพร้อมของคนพิการเพื่อเข้าศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก โรงเรียนอนุบาล โรงเรียนเรียนร่วม โรงเรียนเฉพาะความพิการ และหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง เป็นต้น 2. พัฒนาและฝึกอบรมผู้ดูแลเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษและบุคลากรที่จัดการศึกษาสำหรับคนพิการ 3. จัดระบบและส่งเสริมสนับสนุนการจัดทำแผนการจัดการศึกษาเฉพาะบุคคล (Individualized Education Program: IEP) 4. จัดระบบบริการช่วยเหลือต่อเนื่องสำหรับคนพิการ (Transitional Services) 5. ให้บริการฟื้นฟูสมรรถภาพคนพิการโดยครอบครัวและชุมชนด้วยกระบวนการศึกษา 6. เป็นศูนย์รวมข้อมูลรวมทั้งจัดระบบข้อมูลสารสนเทศด้านการศึกษาสำหรับคนพิการ 7. จัดระบบสนับสนุนการจัดการเรียนร่วมและประสานงานการจัดการศึกษาสำหรับคนพิการในจังหวัด และ 8. ภาระหน้าที่อื่นตามกฎหมายกำหนดหรือตามที่ได้รับมอบหมาย ดังกล่าวนั้น ซึ่งผู้วิจัยได้สนใจศึกษาระบบการบริหารเครือข่ายการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อนำผลวิจัยไปพัฒนาการบริหารศูนย์การศึกษาพิเศษให้มีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้นพร้อมทั้งใช้เป็นข้อมูลในการวางแผนพัฒนาการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษตามแนวทางพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และแผนการศึกษาแห่งชาติ 20 ปี (พ.ศ. 2560-2579) ต่อไปในอนาคต

ดังนั้นครูการศึกษาพิเศษจำเป็นจะต้องเข้าใจสภาพของภาวะความบกพร่องของนักเรียน เพื่อให้สามารถออกแบบกิจกรรมการเรียนรู้เพื่อตอบสนองกับนักเรียนได้อย่างเหมาะสม ทำให้ครูการศึกษาพิเศษนั้นต้องมีความรู้ในด้านวิชาการเกี่ยวกับวิชาการเรียนรู้ต่าง ๆ และในขณะเดียวกันก็ต้องสามารถประยุกต์เนื้อหาวิชาเหล่านั้นให้เด็กที่มีความต้องการพิเศษสามารถเรียนรู้และเข้าใจได้อีกด้วย และครูการศึกษาพิเศษมีความเป็นวิชาชีพเฉพาะ และมีขอบข่ายงานที่ค่อนข้างกว้าง เพราะเด็กที่มีความต้องการพิเศษนั้นมีความต้องการในการช่วยเหลือที่แตกต่างกัน บางคนเป็นคนมีความสามารถ บางคนบกพร่องทางสติปัญญา บางคนพิการทางร่างกาย หรือมีปัญหาพฤติกรรม ดังนั้นครูการศึกษาพิเศษจึงจำเป็นต้องมีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาพิเศษที่ชัดเจน ถูกต้อง หลากหลาย และที่สำคัญต้องให้คำปรึกษากับพ่อแม่ผู้ปกครองในการดูแลเด็กเหล่านี้ให้มีคุณภาพชีวิตที่ดี สามารถช่วยเหลือตนเองได้โดยไม่สร้างภาระให้แก่พ่อแม่ผู้ปกครองโดยอยู่ในสังคมได้อย่างเหมาะสม และการพัฒนาครูที่สอนเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษ ให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการศึกษาให้กับเด็กที่มีความต้องการจำเป็นพิเศษนั้น สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ได้ดำเนินการพัฒนาหลักสูตรให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับภารกิจการจัดการเรียนการสอนให้แก่คนพิการประเภทต่าง ๆ ได้ดำเนินการฝึกอบรมครูด้านการสอนคนพิการตามหลักสูตรการฝึกอบรมครูด้านการสอนคนพิการ พุทธศักราช 2561 ซึ่งสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ ให้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานปรับแก้ไขรายละเอียดหลักสูตร และได้อนุมัติหลักสูตรการฝึกอบรมครูด้านการสอนคนพิการ พุทธศักราช 2561 เพื่อนำไปใช้ฝึกอบรมครูในสถานศึกษา สังกัดสำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ และสถานศึกษาที่จัดการเรียนรวม เพื่อมีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับคนพิการแต่ละประเภท และสามารถวิเคราะห์ผู้เรียนเป็นรายบุคคล เพื่อให้มีความรู้ความเข้าใจในการจัดการเรียนการสอน วัดและประเมินผล ปรับสภาพแวดล้อม จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการ และความช่วยเหลืออื่นใดทางการศึกษาให้คนพิการได้รับการพัฒนาเต็มศักยภาพเป็นรายบุคคล อย่างมีคุณภาพ

การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูจึงมีความสำคัญในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เนื่องจากครูผู้สอนเป็นผู้ดูแลเด็กอย่างใกล้ชิด ซึ่งจะทราบปัญหาการเรียนรู้ของเด็กมากที่สุด สามารถนำข้อมูลดังกล่าวนำเสนอต่อผู้อำนวยการสถานศึกษา และผู้ที่มีส่วนเกี่ยวข้องในการพัฒนาการจัดการเรียนรู้ให้กับเด็กได้ การเปิดโอกาสให้ครูผู้สอน ผู้ปกครอง และคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐานเข้ามามีส่วนร่วมในการจัดการศึกษานั้นเป็นสิ่งสำคัญ ดังนั้นผู้บริหารสถานศึกษาต้องเปิดโอกาสให้ครูผู้สอนหรือบุคลากรที่ดูแลเด็กมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษารวมทั้งจะต้องให้ความรู้ความสามารถสร้างการมีส่วนร่วมของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐาน เพื่อประสานความร่วมมือร่วมใจให้เกิดประโยชน์และสัมฤทธิ์ผลแก่หน่วยงาน ดังนั้น การบริหารงานทั่วไปในส่วนของการส่งเสริมและประสานงานการศึกษาของบุคคลชุมชน องค์กร หน่วยงาน และสถาบันสังคมอื่นที่จัดการศึกษา จึงเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญต่อการบริหารการศึกษา แนวคิดการดำเนินงานบริหารงานทั่วไป ในส่วนดังกล่าวเป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นตลอดเวลาทุกสถานที่ตามสถานการณ์ต่อเนื่องก็จะก่อให้เกิดการขับเคลื่อนกระบวนการพัฒนาสถานศึกษาดังนั้น การมีส่วนร่วมของครูผู้ปกครองและคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานจึงมีความสำคัญและเป็นตัวบ่งชี้ถึงประสิทธิภาพในการบริหารงานของโรงเรียนในด้านการจัดการศึกษา (กิตติศักดิ์ อังคะนาวัน, 2563) ซึ่งประโยชน์ของการมีส่วนร่วมสามารถสรุปได้ 8 ข้อสำคัญ ได้แก่ 1) คุณภาพของการตัดสินใจ ดีขึ้น 2) ใช้ต้นทุนน้อยและลดความล่าช้าลง 3) การสร้างฉันทามติ 4) การนำไปปฏิบัติได้ง่ายขึ้น 5) การหลีกเลี่ยงการเผชิญหน้าที่เลวร้ายที่สุด 6) การคงไว้ซึ่งความน่าเชื่อถือและความชอบธรรม 7) การคาดการณ์ความห่วงกังวลและทัศนคติของสาธารณชน และ 8) การพัฒนาภาคประชาสังคม (วันชัย วัฒนศัพท์และคณะ, 2551)

จากปัญหาดังกล่าว ผู้วิจัยจึงสนใจทำการวิจัยเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนาการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาให้มีพัฒนาการทางภาษาได้ดีขึ้นอันจะเป็นประโยชน์แก่ตนเองในการเรียนรู้ และเป็นการลดภาระแก่ผู้สอนได้ นอกจากนี้ยังเป็นแนวทางให้ครูที่สอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาได้นำไปประยุกต์ใช้ให้เหมาะสมเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาตามศักยภาพของแต่ละบุคคลต่อไป

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์
2. เพื่อศึกษาผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

วิธีดำเนินการวิจัย

ในการวิจัยครั้งนี้ผู้วิจัยได้กำหนดประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ ดังนี้

1. ประชากรและกลุ่มตัวอย่างในการศึกษาค้างนี้ คือ

1.1 ครูศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 22 คน ผู้วิจัยเลือกครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยเลือกมาแบบเจาะจง (Purposive sampling) จำนวน 7 คน เป็นกลุ่มตัวอย่างในการวิจัยครั้งนี้

1.2 เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ภาคเรียนที่ 2 ปีการศึกษา 2563 จำนวน 13 คน และเลือกกลุ่มตัวอย่างเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาจำนวน 8 คน ได้เลือกมาแบบเจาะจง (Purposive sampling) โดยการเลือกเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ช่วงอายุ 10-13 ปี ที่มีระดับพัฒนาการ 3 ปี 6 เดือน และระดับสติปัญญา (IQ) 75 ของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์

2. ขั้นตอนการดำเนินการวิจัย

ขั้นตอนการวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเอกสาร (Documentary Research) การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วม (Participatory Action Research-PAR) ในการวิจัยศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และศึกษาผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยมีขั้นตอนการวิจัย 4 ขั้นตอน ดังนี้

ขั้นตอนที่ 1 การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า โดยการจัดการสนทนากลุ่มและการสัมภาษณ์ครูและผู้วิจัยได้ระดมความคิดร่วมกันคิดเห็น เสนอปัญหาการจัดการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พร้อมทั้งได้ร่วมกันคิด ร่วมกันศึกษา ค้นคว้าหาวิธีเกี่ยวกับเทคนิคการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา วิธีการวัดประเมิน ในการมีส่วนร่วมการคิด ศึกษา ค้นคว้าในการสำรวจปัญหาที่เกิดขึ้นในการจัดการศึกษาในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมกันสำรวจความต้องการจากผู้ปกครองในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สำรวจความต้องการจากบุคลากรทางการศึกษาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ในการพัฒนาด้านต่าง ๆ ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมกันการค้นคว้าหาารูปแบบและวิธีการในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมกันการคิดและสร้างรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมคิด ร่วมศึกษา ค้นคว้าหาวิธีเกี่ยวกับวิธีการวัดประเมิน และองค์ความรู้เกี่ยวกับวิธีการวัดประเมิน องค์ความรู้ในการจัดทำแผนการเรียนรู้สำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในด้านการใช้ภาษา และด้านการคิดรวบยอด

ขั้นตอนที่ 2 การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม โดยครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้เข้าประชุมสนทนากลุ่มในการมีส่วนร่วมวางแผนในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา กำหนดนโยบายในการพัฒนาเด็ก กำหนดแผนงาน มีส่วนร่วมกำหนดโครงการในการพัฒนาเด็กในด้านต่าง ๆ และกำหนดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้แผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 ราย รายละเอียด 2 แผน รวมทั้งหมดจำนวน 16 แผน และระยะใช้สอนเด็ก 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 60 นาที เป็นแผนการสอนพัฒนาความสามารถการใช้ภาษา จำนวน 8 แผน และพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอด จำนวน 8 แผน และครูได้ตอบแบบสอบถามการมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม เพื่อวัดระดับการมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ในขั้นที่ 2 การวางแผน นโยบาย กิจกรรม

ขั้นตอนที่ 3 การมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ เป็นขั้นที่ให้ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ได้มีส่วนร่วมมีการตัดสินใจในการเลือกรูปแบบวิธีการในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่อง

ทางสติปัญญา โดยได้เลือกแผนการเป็นพัฒนาด้านการใช้ภาษา และตัดสินใจเลือกและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการใช้ภาษา จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้น ๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง รวมทั้งด้านการคิดรวบยอด จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความเหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตพบ เพียงลักษณะเดียว และจำแนกและจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้อย่างน้อย หนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์ ต่อจากนั้นครูได้ลงมือปฏิบัติตามแผนด้านวิชาการ แผนของด้านกิจกรรม ปฏิบัติตามแผนด้านการประสานงาน และ ปฏิบัติตามแผนด้านการสนับสนุน ในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยได้ร่วมกันทำแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา และนำไปปฏิบัติในการสอนเด็กตามแผนที่ได้ทำไว้ พร้อมทั้งตอบแบบสอบถามในการเพื่อวัดระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ

ขั้นตอนที่ 4 การมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล โดยครูและผู้วิจัยได้ร่วมกันประเมินผลการจัดการสอนตามแผนการสอนรายบุคคลที่กำหนด กิจกรรมการสอนและผลการวิจัยร่วมกันประเมินผลการพัฒนาการของเด็ก และวัดผลประเมินผลการพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด รวมทั้งมีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมในการติดตามผลการพัฒนา ร่วมในนิเทศภายใน ร่วมในการประเมินผลการพัฒนาสื่อการศึกษาพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จากนั้นครูได้มีการตอบแบบสอบถามเพื่อวัดระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล

3. เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยประกอบด้วย แบบสัมภาษณ์แบบสอบถามแบบประเมินพัฒนาการของเด็ก มี 2 ด้าน ด้านละ 5 ข้อ จำนวน 10 ข้อ และแผนการจัดการเรียนรู้ จำนวน 16 แผน และ การสนทนากลุ่มการตรวจสอบคุณภาพเครื่องมือโดยนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาเพื่อตรวจสอบและแก้ไข จากนั้นนำไปให้ผู้เชี่ยวชาญ เพื่อตรวจสอบโครงสร้างของเนื้อหาและภาษาที่ใช้จำนวน 3 ท่าน และนำมาปรับแก้ตามคำแนะนำ ได้ค่า IOC เท่ากับ 1.00 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติบรรยาย คือ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน การทดสอบค่าทีและการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา

ผลการวิจัย

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่ 1) การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า พบว่า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก โดยผู้วิจัยและครูร่วมกันสนทนากลุ่มและตอบแบบสัมภาษณ์ ได้องค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิคการสอน วิธีการวัดประเมิน องค์ความรู้ในการจัดทำแผนการสอนรายบุคคล การพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด 2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม พบว่าครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก โดยครูได้เข้าประชุมสนทนากลุ่ม ได้แผนการสอนรายบุคคล จำนวน 16 แผน เป็นแผนการสอนพัฒนาการใช้ภาษา จำนวน 8 แผน และด้านการคิดรวบยอด จำนวน 8 แผน 3) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ พบว่าครูมีส่วนร่วมอยู่ในระดับมาก

และ 4) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล พบว่า ครูได้นำแผน การสอนกิจกรรม การสอนและผลการวิจัย มาทำการประเมินผลการพัฒนามีส่วนร่วมในการนิเทศภายใน และวัดผลประเมินผลมี ส่วนร่วม โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก

2. ผลการพัฒนาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา หลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.05 ดังตาราง

ตารางที่ 1 ผลการวิเคราะห์เปรียบเทียบคะแนนก่อนเรียนและหลังเรียนโดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด

ด้าน	การพัฒนา	N	$\bar{x}$	SD.	t	p
ความสามารถการใช้ภาษา	ก่อน	8	11.75	2.12	9.667*	0.000
	หลัง	8	22.63	1.41		
ความสามารถการคิดรวบยอด	ก่อน	8	12.86	1.81	13.340*	0.000
	หลัง	8	23.25	1.16		

* มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

อภิปรายผลการวิจัย

จากการศึกษาการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ สามารถนำมาอภิปรายผลตามวัตถุประสงค์ ดังนี้

1. การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มี 4 ขั้นตอน ได้แก่

1) การมีส่วนร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า ครูและผู้วิจัยร่วมสนทนากลุ่มและตอบแบบสัมภาษณ์ ร่วมกันระดมความคิดเห็นปัญหาการสอนเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ใต้งค์ความรู้เกี่ยวกับเทคนิค การสอน วิธีการวัดประเมิน องค์ความรู้ในการจัดทำแผนการสอนรายบุคคล การพัฒนาด้านสติปัญญา ความสามารถในการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด และได้ร่วมกันกำหนดและคัดเลือกประชากรและกลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาครั้งนี้ คือ เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำ จังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จากประชากรเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จำนวน 13 คน และร่วมกันคัดเลือก กลุ่มตัวอย่าง โดยการเลือกแบบเจาะจงเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาเด็กที่มีความบกพร่องทาง สติปัญญา ช่วงอายุ 10-13 ปี ที่มีระดับพัฒนาการ 3 ปี 6 เดือน และระดับสติปัญญา (IQ) 75 ของศูนย์ การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ได้กลุ่มตัวอย่างจำนวน 8 คน และพบว่าครูมีระดับการมีส่วน ร่วมในการคิด ศึกษา ค้นคว้า โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในการศึกษาครั้งนี้ผู้วิจัยและ ครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีการ ร่วมกันระดมความคิดโดยมีเป้าหมายในการพัฒนาเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่องให้มีพัฒนาการด้านสติปัญญาที่ดี ขึ้นเพื่อให้เด็กสามารถดำรงชีวิตในประจำวันได้ สอดคล้องกับ สมชาย ศรีรักษ์, (2556) กล่าวว่า การมีส่วนร่วม เป็นระดับของการมีส่วนร่วมค้นปัญหาของตนให้เห็นว่าสิ่งใดที่เป็นปัญหารากเหง้าของปัญหา ร่วมค้นหาสิ่งที่ จำเป็นของตนในปัจจุบันคืออะไร ร่วมคิดช่วยตนเองในการจัดลำดับปัญหา เพื่อจะแก้สิ่งใดก่อนหลัง วางแผน

แก้ไขปัญหาคือเป็นเรื่องร่วมระดมความคิดถึงทางเลือกต่าง ๆ และเลือกทางเลือกที่เหมาะสมเพื่อแก้ไขปัญหานั้น ๆ และยังสอดคล้องกับงานวิจัยของ ธัชพงศ์ มีแก้ว, (2557) ได้ศึกษาการบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหย อำเภอดอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1 ผลการวิจัยพบว่า 1) การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหย อำเภอดอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษานครปฐม เขต 1 โดยภาพรวมและรายด้านอยู่ในระดับมาก โดยเรียงตามค่ามัธยฐานเลข คณิตจากมากไปน้อย ดังนี้ การตั้งเป้าหมายและวัตถุประสงค์ร่วมกัน ความยึดมั่นผูกพัน ความเป็น อิสระต่อความรับผิดชอบในงาน และการไว้วางใจตามลำดับ

2) การมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรม พบว่า ครูได้เข้าประชุมสนทนากลุ่มในการมีส่วนร่วมวางแผน กำหนดนโยบาย กำหนดแผนงาน มีส่วนร่วมกำหนดโครงการ และ กำหนดกิจกรรมในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ โดยได้แผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) ของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 ราย รายละ 2 แผน รวมทั้งหมดจำนวน 16 แผน และระยะใช้สอนเด็ก 3 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 5 วัน วันละ 60 นาที เป็นแผนการสอนพัฒนาความสามารถการใช้ภาษา จำนวน 8 แผน และพัฒนาความสามารถการคิดรวบยอด จำนวน 8 แผน และพบว่าครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการวางแผน นโยบาย กิจกรรมโดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าครูและผู้วิจัยเห็นถึงปัญหาการสอนของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา จึงร่วมกันวางแผน กิจกรรมเพื่อนำมาสู่การทำแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา สอดคล้องกับแนวคิดของแนวคิดขอ เมตต์ เมตต์การุญจิต, (2553) อธิบายว่า การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา จะต้องมียุทธศาสตร์ทางความคิด มีความรู้ความสามารถในการกระทำและมีความเต็มใจที่จะเข้าร่วมกิจกรรมนั้น ๆ โดยการมีส่วนร่วมคิด ร่วมตัดสินใจวางแผนพัฒนาโรงเรียน ได้แก่ ร่วมคิดจัดทำแผนยุทธศาสตร์ในการพัฒนาโรงเรียน ร่วมจัดทำแผนปฏิบัติการประจำปีของโรงเรียน และสอดคล้องกับงานวิจัยของ กนกอร บุญกว้าง และ จินฉัตร ปะโคทั้ง, (2558) ได้ทำการวิจัยเรื่อง การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านเหมือดขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา ยโสธร เขต 1 พบว่า การมีส่วนร่วมในการร่วม วางแผน พบว่า โรงเรียนกับชุมชนนำสิ่งที่ร่วมกันคิดมากำหนดเป็นแผนร่วมกันด้วยการระดมทรัพยากรจากทุกฝ่ายการมีส่วนร่วมในการร่วมกันลงมือทำ พบว่าโรงเรียนกับชุมชนนำแผนงานที่ได้แบ่งงานกันรับผิดชอบ เพื่อให้เป็นไปตามแผนหรือเป้าหมายที่ร่วมกันวางไว้

3) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ พบว่า ครูและผู้วิจัยได้ทำการสอนตามแผนการสอนรายบุคคล (Individual Implementation Plan: IIP) ให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ จำนวน 8 ราย ตามกำหนดการสอน โดยเลือกแผนการเป็นพัฒนาการใช้ภาษา และตัดสินใจเลือกและกำหนดเกณฑ์การให้คะแนนในการใช้ภาษา จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ ร้องเพลงได้บางคำ และร้องเพลงคลอตามทำนอง พูดเป็นวลีสั้น ๆ เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ เล่าเรื่องเป็นประโยคอย่างต่อเนื่อง และฟังผู้อื่นพูดจนจบ และสนทนาโต้ตอบอย่างต่อเนื่องเชื่อมโยงกับเรื่องที่ฟัง รวมทั้งด้านการคิดรวบยอด จำนวน 5 ข้อ ได้แก่ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์อย่างน้อย 3 ลำดับ เรียงลำดับสิ่งของหรือเหตุการณ์ อย่างน้อย 4 ลำดับ บอกลักษณะ และส่วนประกอบของสิ่งต่าง ๆ จากการสังเกตโดยใช้ประสาทสัมผัส จับคู่และเปรียบเทียบความแตกต่างหรือความ เหมือนของสิ่งต่าง ๆ โดยใช้ลักษณะที่สังเกตเห็น เพียงลักษณะเดียว และจำแนก และจัดกลุ่มสิ่งต่าง ๆ โดยใช้อย่างน้อย หนึ่งลักษณะเป็นเกณฑ์ พร้อมทั้งนิเทศ

ประเมินผลการสอนของครูตามองค์ประกอบของแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และพบว่า ครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ และปฏิบัติ โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูและผู้วิจัยได้ร่วมกันพัฒนาแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง ตามหลักการมีส่วนร่วมกันทำงาน จึงทำให้ได้แผนการสอนที่ตรงกับปัญหาที่เกิดขึ้นจริง ต่อจากนั้นครูกับผู้วิจัยได้นำแผนการสอนที่ร่วมกันคิดมาปฏิบัติการสอนให้กับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาตามองค์ประกอบของแผนการสอนรายบุคคลจริง ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของและสอดคล้องกับงานวิจัยของ พาตีฮะห์ เดเบาะ, (2562) ได้ศึกษาการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 ผลการวิจัยพบว่า การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ผลการเปรียบเทียบการมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษา สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3 จำแนกตามระดับการศึกษา โดยภาพรวมไม่แตกต่างกัน จำแนกตามประสบการณ์ในการทำงาน โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และจำแนกตามขนาดของสถานศึกษา พบว่า โดยภาพรวมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

4) ขั้นตอนการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล โดยครูและผู้วิจัยได้นำร่วมกันประเมินผลการจัดการสอนตามแผนการสอนรายบุคคลที่กำหนด กิจกรรมการสอนและผลการวิจัย ร่วมกันประเมินผลการพัฒนาการของเด็ก และวัดผลประเมินผลการพัฒนาการของเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ในพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถใช้ภาษา และความสามารถคิดรวบยอด รวมทั้งมีส่วนร่วมในการควบคุมการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา ร่วมในการติดตามผลการพัฒนา ร่วมในการนิเทศภายใน ร่วมในการประเมินผลการพัฒนาสื่อการสอนสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา พบว่า ครูได้นำแผนการจัดการเรียนรู้ กิจกรรมการสอนและผลการวิจัย มาประเมินผลการพัฒนาและวัดผลประเมินผล จากการใช้แบบสอบถามสำหรับครูที่ดูแลเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เกี่ยวกับการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของครูในการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ และพบว่า ครูมีระดับการมีส่วนร่วมในการควบคุม ติดตาม และประเมินผล โดยภาพรวมอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้เป็นเพราะว่าครูมีความสนใจในการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา ซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดของ ปรีชา กากิ, (2554) กล่าวว่า การมีส่วนร่วมในขั้นตอนการรับผลประโยชน์จากการพัฒนา ซึ่งเป็นทั้งการได้รับผลประโยชน์ทางด้านวัตถุและทางด้านจิตใจ และการมีส่วนร่วมในขั้นประเมินผลการพัฒนาเป็นการประเมินว่าการที่ประชาชนเข้าร่วมพัฒนาได้ดำเนินการสำเร็จตามวัตถุประสงค์เพียงใด การประเมินอาจประเมิน แบบย่อย (Formative Evaluation) เป็นการประเมินผลความก้าวหน้าเป็นระยะ ๆ หรืออาจประเมินผลรวม (Summative Evaluation) ซึ่งเป็นการประเมินผลสรุปรวมยอด สอดคล้องกับงานวิจัยของ Kohler, Eric L, (1956) ได้ศึกษา รูปแบบการให้บริการในระยะการเปลี่ยนผ่านที่เน้นการจัดการและการประเมินโดยผู้เชี่ยวชาญสาขาต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องโดยได้พิจารณาประเด็นของการเปลี่ยนผ่านที่เป็นกระบวนการที่สัมพันธ์กับการวางแผน การนำไปใช้ และการประเมินผล สำหรับเด็กพิการ ที่จะทำให้ทราบระดับการพัฒนาการและความก้าวหน้าของเด็กพิการ ที่จะได้รับการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

2. ผลการพัฒนาเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ ด้วยแผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนาด้าน

สติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด พบว่า เด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญาของศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ มีความสามารถหลังเรียนสูงกว่าก่อนเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ ระดับ 0.05 ทั้งนี้เป็นเพราะว่าเด็กได้รับ แผนการสอนรายบุคคลสำหรับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา โดยใช้การมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาพิเศษของครูในศูนย์การศึกษาพิเศษประจำจังหวัดประจวบคีรีขันธ์ เพื่อพัฒนาด้านสติปัญญาความสามารถการใช้ภาษา และความสามารถการคิดรวบยอด ส่งผลทำให้เด็กมีพัฒนาการความสามารถสูงขึ้น ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ พรศิริ ศิริเรศ, (2560) ได้ศึกษาการพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมสามารถอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้เทคนิค Picture Me Reading พบว่า ผลการพัฒนาความสามารถอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียน อยู่ในระดับดีมาก จำนวน 8 คน คิดเป็นร้อยละ 42.11

ข้อเสนอแนะ

ในการวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้แบ่งข้อเสนอแนะเป็น 2 ส่วน ดังนี้

1. ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

ครูผู้สอนต้องให้ความสำคัญในการมีส่วนร่วมในการพัฒนาสื่อ กิจกรรมการสอน แผนการสอน สำหรับเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่อง เพื่อพัฒนาความสามารถด้านสติปัญญาการใช้ภาษา และการคิดรวบยอด ของเด็กที่มีสติปัญญาบกพร่องเพื่อให้เด็กสามารถนำสิ่งที่ได้เรียนรู้ไปใช้ในการดำรงชีวิตประจำวัน และสามารถอยู่ร่วมกับสังคมได้

2. ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรศึกษาการพัฒนาแผนการสอนตามกระบวนการมีส่วนร่วมกับการใช้เทคนิคการใช้สื่อผสมผสานในการพัฒนาการศึกษาในครั้งต่อไป

2.2 ควรศึกษาและสร้างสื่อการเรียนรู้ที่หลากหลาย ให้สอดคล้องและเหมาะสมกับเด็กที่มีความบกพร่องทางสติปัญญา เพื่อให้นักเรียนสนใจและ สามารถพัฒนาความสามารถการใช้ภาษาและการคิดรวบยอดได้

เอกสารอ้างอิง

- กิตติศักดิ์ อังคะนาวัน. (2563). รูปแบบการนิเทศภายในสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษา ประถมศึกษาชลบุรี เขต1. คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ.
- กนกอร บุญกว้าง และ จิณณวัตร ปะโคทั้ง. (2558). การมีส่วนร่วมการจัดการศึกษาของชุมชน กรณีศึกษา : โรงเรียนบ้านเหมือดขาว สังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชัยโสธร เขต 1. ปริญา การศึกษามหาบัณฑิต มหาวิทยาลัยราชภัฏอุบลราชธานี.
- รัชพงศ์ มีแก้ว. (2557). การบริหารแบบมีส่วนร่วมของโรงเรียนในกลุ่มลำเหย อำเภอดอนตูม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษา นครปฐม เขต 1. วิทยานิพนธ์ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต (การบริหาร การศึกษา) มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- ปรีชา กากิ. (2554). การมีส่วนร่วมของชุมชนในการจัดการศึกษาของโรงเรียนสังกัดเทศบาลนครยะลา. กรุงเทพมหานคร : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.

- พรศิริ ศิริเรศ. (2560). การพัฒนาชุดกิจกรรมเพื่อส่งเสริมความสามารถการอ่านคำศัพท์ภาษาอังกฤษของนักเรียนที่มีความต้องการพิเศษ โดยใช้เทคนิค Picture Me Reading. ศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาหลักสูตรและการสอน วิทยาลัยครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต.
- พาติยะห์ เดเบาะ. (2562). การมีส่วนร่วมของครูในการบริหารสถานศึกษาสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษายะลา เขต 3. ปริญญาศึกษาศาสตรมหาบัณฑิตสาขาวิชาการบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยหาดใหญ่.
- พัชรา เชื้อประดิษฐ์. (2556). แนวทางส่งเสริมการมีส่วนร่วมของบุคลากรที่เกี่ยวข้องในการจัดการศึกษาแบบเรียนร่วมในโรงเรียนแกนนำจัดการเรียนร่วม สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสุโขทัย เขต 1. สาขาวิชาการศึกษาพิเศษ คณะครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยราชภัฏพิบูลสงคราม.
- เมตต์ เมตต์การุณจิต. (2553). การบริหารจัดการศึกษาแบบมีส่วนร่วม : ประชาชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่นและราชการ. กรุงเทพมหานคร : พอยท์.
- วันชัย วัฒนศัพท์และคณะ. (2551). คู่มือการมีส่วนร่วมของประชาชน : การตัดสินใจที่ดีกว่าโดยให้ชุมชนมีส่วนร่วม. ขอนแก่น : ศิริภัณฑ์ ออฟเซ็ท.
- สำนักบริหารงานการศึกษาพิเศษ. (2556). แนวทางการพัฒนาสถานศึกษาต้นแบบการเรียนร่วม. กรุงเทพมหานคร: สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน.
- สมชาย ศรีรักษ์. (2556). กระบวนการมีส่วนร่วมของชุมชนพูนบำเพ็ญ เพื่อการจัดการอุทยาน : รายงานการวิจัย .กรุงเทพมหานคร: มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรี.
- Kohler, Eric L. (1956). *A Dictionary for Accounts*. Englewood Cliffs, NJ:Prentice–Hall.